

Toespraak Sven Gatz

Minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

Symposium VRM

Leuven, dinsdag 24 november 2015

Geachte dames en heren,

- Eerst en vooral hoop ik dat jullie vandaag een interessant symposium achter de rug hebben. Het tijdsgewricht waarin ons Vlaams medialandschap zich bevindt, stimuleert alleszins een interessante gedachtewisseling.
- De media ontwikkelen zich immers in een tijd die gekenmerkt wordt door technologische evoluties allerhande, die content overal en op elk moment beschikbaar maken. Een tijd die gekenmerkt wordt door nieuw gebruikersgedrag. Het klassiek lineaire tv-kijken blijft vooralsnog bijzonder belangrijk, denk maar aan het recente succes van “K3 zoekt K3”, maar het belang van uitgesteld en *on demand* kijken wordt steeds groter. Zeker, maar niet alleen, bij jongeren.
- Dit alles verplicht de huidige mediaspelers tot innovatie en tot het zoeken naar leefbare en duurzame business modellen. Daarbij is de zoektocht naar online advertentie-inkomsten een grote uitdaging, niet in het minst omdat reusachtige internationale spelers eveneens op die middelen uit zijn.

- Om de rijke kwaliteit in een dynamische sector te vrijwaren en te versterken is tegelijk een duidelijk regulerend kader nodig. Een kader dat aansluit bij de realiteit van vandaag.
- Dat kader wordt vandaag in belangrijke mate vormgegeven door ons Mediadecreet. We weten allemaal dat dit Mediadecreet op zijn beurt deels een vertaling is van het mediabeleid dat wordt vastgelegd door de Europese Unie.
- Het is dan ook noodzakelijk dat het Europees regelgevend kader, in het bijzonder de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten, voorwerp is van herziening. Net met de bedoeling om het kader te laten aansluiten bij de actuele evoluties en het tegelijk duurzaam genoeg te maken voor de toekomst.
- De Europese Commissie kondigde in haar Strategie voor een Digitale Eengemaakte Markt in 2016 een herziening aan van de AVMD-richtlijn. Verwacht wordt dat we volgend jaar, zeker vanaf de zomer, over de Europese voorstellen zullen discussiëren. Zoals ik in mijn beleidsnota en beleidsbrief heb aangegeven zal ik dit van nabij opvolgen en proberen mijn stempel te drukken met het oog op een duurzaam kader, bestaande uit duidelijke en leefbare regels voor al onze media.
- Ter voorbereiding van de herziening van de Richtlijn hield de Europese Commissie deze zomer een publieke consultatie. Net omdat we willen wegen, heeft de Vlaamse Gemeenschap aan deze consultatie deelgenomen. De Commissie ontving 437 antwoorden, waarvan er 54 afkomstig waren van overheidsinstanties, zoals administraties en

regulatoren. Ik hoop dat ook onze sector haar visie aan de Commissie in ruime mate kenbaar heeft gemaakt.

- Graag wil ik hier even meegeven welke input de Vlaamse Gemeenschap aan de Commissie heeft gegeven.

- In de eerste plaats heeft Vlaanderen erop gewezen dat het onderscheid tussen lineair en niet-lineair achterhaald is. Die grenzen vervagen en verliezen in sneltempo aan relevantie. Kijkers kunnen lineaire televisie-uitzendingen stopzetten en weer hervatten, reclame doorspoelen, tijdens het kijken andere content op het scherm toveren, enzovoort.

- Het is dan ook aangewezen dat lineair en niet-lineair maximaal dezelfde spelregels moeten naleven. Zoals u weet ben ik geen voorstander van micro-regulering, dus het is belangrijk daar een werkbaar kader voor te vinden. Uniforme regelgeving geldt bovendien ook voor de reclameregels. Deze regels zijn vandaag veel gedetailleerder voor klassieke diensten en zeer beperkt online. Ook daar moeten we opnieuw een evenwicht vinden, dat private mediabedrijven toelaat hun belangrijkste inkomstenbron voldoende aan te boren.

- Ook voor nieuwe reclametechnieken, zoals bijvoorbeeld de geïndividualiseerde reclameboodschappen die heel wat nieuwe kansen bieden, moet het kader duidelijk zijn. Het heeft immers weinig zin om, telkens zich een nieuwe techniek aanbiedt, het regelgevend kader hieraan te willen aanpassen.

- Het basisprincipe is voor mij dan ook duidelijk: een helder onderscheid tussen redactionele inhoud enerzijds en de commerciële boodschap anderzijds.

- Daarbij aansluitend heeft de Vlaamse Gemeenschap in haar antwoord op de consultatie ook gewezen op het belang van het decreet signaalintegriteit dat hier werd goedgekeurd, waarbij duidelijk gesteld wordt dat omroeporganisaties in zekere mate de controle behouden over hun omroepsignaal.

- Het verdwijnen van het onderscheid tussen lineair en niet-lineair heeft ook een impact op de bescherming van minderjarigen. De Vlaamse Gemeenschap heeft gereageerd dat ook hier het uitwerken van uniforme regels van belang is. De AVMD-richtlijn blijft immers een belangrijk instrument voor de bescherming van minderjarigen tegen schadelijke audiovisuele inhoud. Niettemin moet de concrete inhoudsbeoordeling en leeftijdsclassificaties op het niveau van de lidstaten georganiseerd blijven. Let wel, de bescherming van onze jongeren, enkel overlaten aan de regelgevers, houdt het risico in van overregulering en betutteling.

- Mediawijsheid, mediageletterdheid en de verantwoordelijkheid van ouders en begeleiders blijft minstens even belangrijk. Het is dus ook hier zaak een flexibel basiskader aan te rijken dat technologieneutraal werkt.

- Daarnaast heeft de Vlaamse Gemeenschap aandacht gevraagd voor de wijze waarop, buiten de Unie gevestigde aanbieders van mediadiensten,

die zich richten op Europese gebruikers, onder het toepassingsgebied van de Richtlijn kunnen vallen. De Vlaamse Gemeenschap heeft daar mogelijke pistes geopperd, zoals het laten registreren van de aanbieder in een Europese lidstaat. Europese burgers consumeren immers in toenemende mate de aangeboden content van deze, vaak grote, spelers. Om maximaal een level playing field te organiseren, moeten we nagaan op welke manier ook zij zich aan fundamentele regels moeten houden.

- Tot slot wil ik nog even wijzen op het belang van voldoende garanties op de onafhankelijkheid van onze regulatoren. De Werkgroep Regulators Group (ERGA) is bezig met het uitwerken van criteria die dit doel nastreven. Het gaat daarbij concreet om transparantie van besluit- en benoemingsprocedures, deskundigheid en expertise, doeltreffendheid van uitvoeringsbevoegdheden, geschillenbeslechting en de beroepsmogelijkheid tegen beslissingen van regulatoren. De nieuwe criteria moeten wel in overeenstemming zijn met andere Europese regelgevende kaders, zoals bijvoorbeeld de Kaderrichtlijn.

Dames en heren,

- Europa lijkt soms veraf, maar is zeer dichtbij. De herziening van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten biedt een opportuniteit om een uniform en technologieneutraal regelgevend kader te creëren waarbinnen onze media hun belangrijke opdracht kunnen vervullen en hun businessmodel kunnen uitbouwen. De consultatie is slechts een begin. Ik kijk alvast uit naar de concrete voorstellen van de Commissie,

om dan Vlaanderen en onze sector, zo goed als mogelijk een gepaste stem te geven.

- Ik dank u.